

1- Felsefe soruları çoğunlukla varlık, bilgi ve değer gibi alanlara aittir. Yöneldiği konunun ayrıntılarına inmeyi sağlayan tiptedir. Ayrıca felsefe soruları farklı zamanlarda tekrarlınsa da hiç eskimez ve cevapları sürekli çoğalır.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi felsefe sorusu değildir?

- A) Evrende bir amaçlılık var mıdır?
- B) Bilginin değeri nedir?
- C) Ölümden sonra başka bir hayat var mıdır?
- D) Güzel, faydalı ve iyi aynı şey midir?
- E) Volkanik patlamaların bir nedeni var mıdır?

2-

Var olmak ya da olmamak, mesele bu.

Ölümden sonraki bir şeyin korkusu olmasaydı?

Sınırlarını bir geçenin bir daha dönmediği

O bilinmeyen ülkenin korkusu kafamızı karıştırıp

(...)

İşte bunları düşündükçe

Ödlek olup çıkıyoruz hepimiz,

Ve işte böyle kararlılığın doğal rengi,

Endişenin soluk gölgesiyle bozuluyor;

Bulutları hedef alan büyük ve iddialı atılımlar

Bu yüzden yörüngesinden sapıyor

W. Shakespeare'in Hamlet eserinden alınan bu mısralara göre Rönesans hümanizmiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Din sorgusuz tek otoritedir
- B) Ortaçağ düşüncesinden tamamen sıyrılmıştır.
- C) İnsanlar sorumluluk alma konusunda kararsızdır.
- D) Felsefe dinden bağımsız hale gelmiştir.
- E) Geleceğe yönelik her hangi bir endişe söz konusu değildir.

3- Evrende varlık ve yokluk aynı şeydir aslında. Varlık yokluğu, yokluk da varlığı doğurur. Genç olmak ve yaşlı olmak, doğmak ve ölmek vb. Bu saydıklarımız aynı şey olmasaydılar, değişerek ve dönüşerek birbirleri olmazlardı. Yokluk varlığa, ölüm de yaşama geçmezdi.

Herakleitos'un görüşüne dayanarak bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Evrende var olmak maddeden ibarettir
- B) Evrende her şey karşıtıyla var olur
- C) Her şey birbirinin aynısıdır
- D) Oluşun başlangıcı ve sonu vardır
- E) Önemli olan tek şey var olmaktır

4- Rönesans, bilimde büyük gelişmelerin yanında filozofların bilimler için metodoloji sağlamaya çalıştıkları özel bir dönemdir de. Bilimsel çalışmalarda gözlem ve deney kullanılmakta; tek tek olaylardan genele (tümevarım) gidilmektedir. Bilimlerin yöntemleri üzerine önemli çalışmalar yapılmıştır. Özellikle Bacon ve Locke'un çalışmaları yöntem üzerine önemlidir. Aristo'nun yöntem çalışmalarının aksine tümevarım önem kazanmıştır.

Bu parçada, Rönesans Döneminde aşağıdakilerden hangisinin ele alındığı belirtilmektedir?

- A) Bilimsel yöntemin
- B) Bilimsel ürünlerin
- C) Bilimin değerinin
- D) Bilimin amacı
- E) Bilimsel konusu

5- Aydınlanma felsefesinin temelini Rönesans felsefesi ve 17.yy felsefesi oluşturur. Rönesans ile düşünce tarihsel otoritelerden kurtulmuş, aklın ve deneyin hizmetine girmiştir. Hristiyanlığın ağır baskısı altında ezilen bilim ve felsefe bu dönemde kimliğine kavuşmuştur. Dönemin konularını ele alan filozoflar hak ettikleri değeri almıştır.

Bu parçaya dayanarak Aydınlanma felsefesi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir köprü işlevi görmüştür.
- B) Dogmatik özellik taşımaktadır.
- C) Önceki dönemlere dayanmıştır.
- D) Büyük düşünürler ortaya çıkarmıştır.
- E) Çağının koşullarından etkilenmiştir.

6- Filozoflar zihinlerindeki devlet ve toplum tasarımlarını anlatarak ütopyaları yaratmışlardır. Bu ütopyalardan bazıları iyi bazıları korku senaryolarıdır. İyi ütopyalar istenen, korku ütopyaları ise istenilmeyen olarak literatüre geçmiştir. Korku ütopyalarında teknolojinin insanlığın sonunu getirdiği tasarımların; iyi ütopyalar adalet, erdem, bilgi, mutluluk üzerinde yükselir.

Aşağıdakilerden hangisi istenilmeyen ütopya örneğidir?

- A) Platon-İdeal Devlet
- B) Farabi-El Medinetu'l Fazıla
- C) F.Bacon-Yeni Atlantis
- D) George Orwell-1984
- E) Campanella-Güneş Ülkesi

7- Yetenek eşitliğinden amaçlarımızın umutlarımızın eşitliği çıkar. Eğer iki kişi aynı zamanda sahip olamayacakları aynı şeyi isterlerse birbirlerine düşman olurlar ve kendi yaşamları için çoğunluğu zorunlu bazen de yalnız zevk verici olan bu amaçlarına giden yolda birbirlerini ortadan kaldırmaya ve pes ettirmeye çalışırlar. Bundan ötürü, istediklerini elde eden biri herhangi bir başka kişiden korkması gerekmeyecek kadar güçlenir, eker, biçer, yapı kurar ve kendine iyi bir yer edinirse, başkalarının onu yalnız emeğinin ürününden değil, yaşam yahut özgürlüğünden de yoksun bırakmak üzere güçlerini birleştirip üstüne yürümeleri beklenebilir. Böylece gelen de daha başkalarının aynı şekilde davranmasından korkmak durumundadır.

Hobbes'un bu açıklamasına en uygun görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eşitlikten güvensizlik doğar.
- B) İnsanlar eşit yaratılmıştır.
- C) Haklar bütün insanlar içindir.
- D) Yöneticiler adil olmak zorundadır.
- E) Eşitlik doğuştan gelmektedir.

8- 19. yüzyıl genel anlamda bilim, teknik, sanat ve felsefe gibi pek çok alanda ürünlerin ortaya konulduğu bir dönemdir. 15. yüzyıla başlayan bilim ve teknik alandaki gelişmeler yeni bir ekonomik sistem ortaya çıkarmıştır. Bu yeni sistem; yeni bir kültüre yol açmış, yönetim biçimlerini etkilemiş ve değişime zorlamıştır. Sistemle birlikte insanların istek ve ihtiyaçları değişmiştir. Dolayısıyla düşünürler hayatın dinamiklerini açıklayacak ve toplumsal düzeni daha iyi taşıyacak fikirler üretmeye çalışmışlardır.

Bu parçadan hareketle 18 - 19. yüzyıl felsefesinin daha çok aşağıdaki konulardan hangisi üzerinde durduğu söylenebilir?

- A) Bilim
- B) Sanat
- C) Siyaset
- D) Ahlak
- E) Din

9- T.Khun ' a göre bilginin oluşumunda, tarih, kültür, toplum etkilidir. Paradigma, tüm bunlardan etkilenecek bilginin oluşumunda etkili olmaktadır. Paradigmalar, birbirleriyle karşılaştırılmaz; yetersiz kaldığında gider, yerine daha kapsamlı yeni paradigma gelir. Bilimler doğrusal bir yol izlemez.

Bu parçaya göre; bilim, aşağıda verilen tarzlardan hangisine göre ilerlemektedir?

- A) Aşamalı olarak
- B) Kademeli olarak
- C) Süreç olarak
- D) Devrimsel olarak
- E) Akış halinde

10-

- I. Hak ve özgürlükleri devlete karşı savunabilen özgür ve özerk vatandaşların oluşturduğu bütünlüktür.
- II. Alınan kararların o ülkede geçerli olan yasalara uygun olmasıdır.

Verilenler aşağıdaki kavram çiftlerinden hangisine karşılık gelir?

- A) Egemenlik –Toplum
- B) Bürokrasi – Meşruiyet
- C) Toplum – Hukuk
- D) Bürokrasi – Egemenlik
- E) Sivil toplum – Meşruiyet

11. 18. yüzyıl Aydınlanma Çağı'dır. Bu çağın en karakteristik özelliği tüm baskıcı, geleneksel, dini otorite, düşünce ve uygulamalara karşı çıkılması; insanın merkeze alınması, aklın önderliğinde felsefenin, bilimin, toplumsal hayatın düzenlenmesidir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılır?

- A) Geleneksel düşünce benimsenmiştir.
- B) İnsan davranışlarında merkeze akıl alınmıştır.
- C) Aklın egemenliği söz konusu olamaz.
- D) Dini otoritenin etkisi belirginleşmiştir.
- E) Tanrıtanımazlığa karşıtlık oluşturmuştur.

12. Kant; bilgiye ulaşma konusunda aklın tek başına yetersiz kalacağını vurgulayarak akli eleştirmiş ancak onu dışlamamıştır. Bu konuda deneye de ihtiyaç olduğunu, ancak deneyin tek başına yetersiz kalacağını savunmuştur.

Kant; bilgiye ulaşma yolunda hangi felsefi görüşleri eleştirmiştir?

- A) Olgulara dayanmayan bir bilgi geçersizdir. – Eleştirip sorgulamadan doğru bilgiye ulaşılamaz.
- B) Akla dayanmayan bilgi genel geçer bilgi olamaz. – Sezgilere dayanmayan bir bilgi geçersizdir.
- C) Nesnelere dair duyuların verilerini paranteze alarak genel geçer bilgiye ulaşılabilir. – Eleştirip sorgulamadan doğru bilgiye ulaşılamaz
- D) Akla dayanmayan bilgi genel geçer bilgi olamaz. – Duyumlara dayanmayan bilgi genel geçer bilgi olamaz.

E) Sezgiye dayanmayan bilgi genel geçer bilgi olamaz. – Eleştirip sorgulamadan doğru bilgiye ulaşamaz.

13. Jean Paul Sartre, Egzistansiyalizm akımıyla; insan dışındaki tüm varlıkların var olmadan önce ne olacaklarının belli olduğunu (önce özünün sonra varlığının oluştuğunu), ancak insanın önce varlığının sonra özünün oluştuğunu vurgulayarak aslında insanın sonradan kendi kendini belirlediğini savunmuştur. Ona göre, insanın tutum ve eylemleri sonradan onun iradesiyle oluşmaktadır. İnsan eylemlerinin sonuçlarına katlanmalıdır.

Bu parçada Egzistansiyalizm(Varoluşçuluk) akımı ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılır?

- A) İnsanın kararlarında özgür olmadığı anlayışına sahiptir.
- B) İnsan doğduğunda nasıl biri olacağı bellidir.
- C) İnsan kendi kararlarını verme yetkisine sahip değildir.
- D) İnsan isteyerek ve bilerek kötü olmaz.
- E) İnsan yaptıklarından sorumludur

14. Biz insanlar düşünen varlıklarız. Bizi öteki canlılardan ayıran en önemli özelliğimiz düşünebilmemizdir. Felsefe de insanın düşünebilmesinin bir ürünüdür. Düşünmek, konuşmaya yani dile bağlıdır. Düşünmek bildirimdir ve dile gereksinim duyar. Sözcükler, imgeler, semboller olmadan düşünmek mümkün değildir. Bu yüzden sahip olduğumuz sözcükler, imgeler arttıkça düşünmemiz, düşündüklerimizi aktarmamız daha da zenginleşir.

Bu parçada vurgulanmak istemen asıl düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) felsefe dilden bağımsız olamaz
- B) Dilin varlığı felsefeye bağlıdır
- C) Dil olmadan da felsefi üretimler yapabiliriz.
- D) Felsefeyle birlikte dil de ortaya çıkmıştır.
- E) Felsefe olmadan dil anlamsızlaşır.

15. “Ona göre şimdiye kadar kozmosla uğraşılması, yani doğa felsefesi yapılması anlamsızdır. Çünkü objektif olarak doğru bilgi yoktur. Yani hiçbir şey belli bir şey değildir. Her şey her an değişmekte, başka bir şey olmaktadır. Dolayısıyla şimdi verdiğimiz bir yargı az sonra yanlış olacaktır. Duyumlar duyumsayanın o anki durumuna bağlıdır. Bu yüzden diyebiliriz ki bir şey bana nasıl görünüyorsa öyle; sana nasıl görünüyorsa öyledir”

Paragrafta verilenlere dayanarak bilgiye dair aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Evrende her şey zıddıyla çatışıp uzlaşarak var olur.
- B) Hiçbir şey yoktur olsaydı da bilemezdik.
- C) Üşüyen için hava soğuk, üşümeyen için ılıktır.
- D) Nesnelere dair yargıda bulunmak doğru değildir.
- E) Doğuştan bilgi yoktur. Bilgilerimiz duyumlara dayanır.

16. 18. Yy ‘Aydınlanma Çağı’ olarak adlandırılır. Burada sözü edilen aydınlanma insan aklının aydınlanması yani karanlık dönemden kurtulmasıdır. Peki, bu nasıl sağlanacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi paragrafın son cümlesindeki soruya verilebilecek cevaplardan biridir?

- A) Kendi aklını kullanma cesaretini göstererek
- B) Dogmatik düşünceyi kendisine kılavuz edinerek
- C) Bu yolda ilerlerken yapılan eleştirileri kabul etmeyerek
- D) Dini verileri ve kalıp yargıları temele alarak

E) felsefeyi bilimsel çalışmalardan uzak tutarak

17. Aristoteles'e göre felsefede ele alınan, üzerinde düşünülen ilk konu varlıktır. Varlığı kendisine konu edinen bu alana "ilk felsefe" denmesinin nedeni budur. Felsefe ilk önce 'evrenin ana maddesi nedir' sorusunun yanıtını aramıştır. Bu disiplin varlığın ilk nedenlerini, ilkelerini araştırır ve ortaya koyar.

Bu parçaya göre Aristoteles'in "ilk felsefe" tanımı aşağıdaki felsefe disiplinlerinden hangisi içinde yer almaktadır?

- A) Etik B) Ontoloji C) Estetik D) Epistemoloji E) Din felsefesi

18. Bilgi tecrübe sonucu elde edilen malumatlardır. Deneycilik; tüm bilgilerin gözlem, deney ve tümdengelimle dayalı olduğunu söyleyen teoridir. Alternatif bir düşünme biçimi ise bir grup felsefi teorinin dış dünya dediğimiz şeyin zihnimiz tarafından yaratıldığını benimseyen idealizmdir. Maddesel şeylerin varlığını kabul etmekle birlikte idealistler onların doğalarının bizim algımıza bağımlı olduğunu savunurlar.

Yukarıdaki açıklama bilgi felsefesinde sorulan hangi soruya aittir?

- A) Doğru bilgi var mıdır?
B) Doğru bilginin ölçütleri nelerdir?
C) Doğru bilginin kaynağı nedir?
D) Bilgilerimiz güvenilir midir?
E) Bilgilerimizin sınırları nelerdir?

19. Benim değil logos'un sesini duyduktan sonra bütün şeylerin bir tek şey olduğunu logos'a uyararak söylemek bilgeliktir. Bağlılar; bütünle bütün olmayan, birlik olanla ikilik olan, ses birliği ses aykırılığı, bütün şeylerden bir şeyle bir şeyden bütün şeyler. Değişerek dinlenir (insan vücudundaki ateş) dağılır ve yeniden toplanır, yaklaşır ve uzaklaşır. Tanrı; gündüz- gece, yaz- kış, savaş- barış, tokluk-açlık, başkalaşım değişir, ateşin tütsülük buharlarla bir araya gelince her birinin kokusuna göre ad alması gibi.

Herakleitos'un yukarıdaki açıklaması aşağıdakilerden hangisine uygundur?

- A) Her şeyin bir var olma sebebi vardır.
B) Var olan değişmez, her zaman kendi kendisiyle aynı kalır.
C) Bütün varlıklar bir ve tektir.
D) Gerçeklik değişim ve akıştır.
E) Değişim görünüşten başka bir şey değildir.

20. Kapı çalınır. Kadın kapıyı açar. Eşikte bir salyangoz durmaktadır. Kadın etrafa bakınır; salyangozu alıp bahçeye fırlatır ve kapıyı kapar. İki hafta sonra gene kapı çalınır. Kadın kapıyı açar ve salyangoz yine kapıdadır.

Salyangoz: "Neydi o biraz önceki tavır öyle?"

Yukarıdaki fıkrada anlatılmak istenen felsefi kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşüncenin göreliliği
B) Hiçliğin varlığı
C) Varlığın yokluğu
D) Varlığın nedenselliği
E) Zamanın göreliliği

CEVAP ANAHTARI

1.E

2.C

3.B

4.A

5. B

6.D

7.A

8.C

9.D

10. E

11. B

12. D

13. E

14. A

15. C

16. A

17.B

18.C

19.D

20.E